ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА І МЕНСКАГА КОМІТЭТАЎ ЛЕНІНСКАГА КОМУНІСТЫЧНАГА САЮЗУ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

№ 43 (425) Пятніца, 15 красавіка 1927 г. | Выходзіць тры разы на тыдню У СЕРАДУ, ПЯТНІЦУ І НЯДЗЕЛЮ | Год выд. VII. | Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз. дня. Сакратар ад 10—12 і ад 2—5 гадз. Тел. № 903. | Адрас рэдакцыі газэты „Чырвона ая Зьмена": Менск, Комсам. 27.

ПУБЛІЧНАЯ БІБЛІЯТЭКА С. С. С. Р.

Пленум Менскага АК ЛКСМБ

16-га красавіка г. г. склікаецца чарговы пленум Менскага АК ЛКСМБ з наступнай абвесткай дню: 1) Аб настановах 5-й усесаюзнай канфэрэнцыі УЛКСМ (Фэраньнікаў). 2) Выніки ўдзелу організацыі ў перавыбарах сельсавету і далейшая праца ў саветах (Рубін). 3) Аб формах конкрэтнага кіраўніцтва (Шаліна). 4) Праца сярод парабкаў на лета (Шпэйдар). 5) Аб летняй культурна-масавай рабоце (Казанаў. 6) Бягучыя пытаньні.

За дзень да пленуму адбудзецца нарада сакратароў райкомаў.

Зацьвярджэньне конституцыі

(З перадавіцы газэты ЦК КП(б)Б „Звезда").

Зацьвярджэньне 8-ым усебеларускім зьездам саветаў конституцыі БССР ёсьць акт вялікага палітычнага значэньня.

Конституцыя адбівае ўзаемаадносіны клясаў у нашай краіне, сутнасьць нашай дзяржавы, соцыялістычныя мэты нашага будаўніцтва і шляхі вырашэньня нацыянальнага пытаньня ў БССР.

Конституцыя СССР дае поўную магчымасьці для эканомічнага і культурнага разьвіцьця ўсіх раней прыгнечаных пры царызме народаў і краін, у тым ліку і нашай Беларусі. Нацыянальная палітыка савецкай улады дапамагла ў нас уздыму культурнага ўзроўню насельніцтва, палепшаньню эканомічнага становішча і народнай гаспадаркі нашай рэспублікі. Наша далейшае разьвіцьцё, магчымасьці мірнага будаўніцтва соцыялізму забясьпечваюцца для нас прыналежнасьцю да вялікага СССР, які абараняе нас ад капіталістычнага сьвету.

І зноў жа нашы ворагі ўсе свае спробы наконт нашага паслабленьня будуюць на нібы існуючай процілегласьці інтарэсаў паасобных савецкіх рэспублік. Вось, напрыклад, газэта „Кур'ер Віленскі" марыць аб конфлікце паміж Украінай, Беларусьсю і Масквой і спадзяецца, што Польшча тады выканае „вялікую гісторычную ролю. Паколькі яна на працягу вякоў была ворагам Масквы, Польшча павінна будзе зрабіцца саюзьніцай Украіны і Беларусі". Калі аўтары гэтага артыкулу былі-б на пасяджэньні беларускага зьезду саветаў у тэй час, як тав. Крыніцкі шматываў гэтыя радкі ў сваёй прамове, і чулі-б той гучны сьмех, якім адказаў на гэты зьезд, яны тады можа зразумелі-б усю недарэчнасьць і глупства сваіх мар.

Беларускія працоўныя масы ня думаюць аб новых саюзьніках, апроч тых, якіх яны маюць у асобе савецкіх рэспублік і ўсяго Савецкага Саюзу. Беларускія рабочыя і сяляне добра ведаюць, як адчуваюць сябе іх заходнія браты ў ланах польскіх „саюзьнікаў".

Адно з пытаньняў, якое знайшло сабе адбітак у нашай конституцыі, гэта—нацыятаньне, тое пытаньне, якое савецкая улада вырашыла так, як ня можа яго вырашыць ніводная буржуазна-дэмократычная дзяржава.

У нас забясьпечаны магчымасьці разьвіцьця для ўсіх народаў нашай рэспублікі. У нашай конституцыі мовы чатырох галоўных народаў нашай краіны: беларуская, яўрэйская, расійская і польская лічацца дзяржаўнымі. І толькі маючы на ўвазе пераважны лік беларускага насельніцтва, конституцыя абвяшчае беларускую мову моваю пераважных зносін між установамі і організацыямі. Але ў тэй жа час кожнаму грамадзяніну забясьпечваецца права карыстаньня роднай мовай і абслугоўваньне яго роднай мове.

Трэба адзначыць, што побач з раўнапраўем усіх нацыянальнасьцяў нашай рэспублікі, лёзунг інтэрнацыялізму, інтэрнацыянальнай міжнароднай барацьбы пролетарыяту за вызваленьне працоўных усяго сьвету зьяўляецца адным з галоўнейшых прынцыпаў нашай конституцыі.

Тая дэмонстрацыя брацтва народаў БССР і іх шчыльнай сувязі з СССР, што мы бачылі і чулі на зьезьдзе усё гэта паказвае, што зацьвярджэньне конституцыі сапраўды зьяўляецца вялікім гісторычным актам 8-га ўсебеларускага зьезду саветаў.

Бойкі ў Кітаі цягнуцца

Ангельцы пакідаюць кітайскія кварталы

Англія рыхтуецца да абкружэньня кантонскіх прыстаняй

Ангельская газэта піша, што ангельскі ўрад яшчэ не раўнуў, што ён будзе рабіць, калі кітайскі нацыянальны ўрад не захоча задаволіць патрабаваньняў Англіі. Пакуль што абгаварваюцца прапановы аб заняцьці ангельскім войскам фартоў (марскіх крэпасьцяў) Вузуна (недалёка ад Шанхаю) і пачнецца абкружэньня ўсіх прыстаняй, якія знаходзяцца ў руках кантонцаў.

Парад Шанхайскіх рабочых дружын

У Шанхай адбыўся парад рабочых дружын. У парадзе бралі ўдзел 1.500 рабочых, убраных у новую сінюю форму (з кунардамі агульнага гаміндаўскага ўзору, але на звычайным белым фоне прымацаваны серп і молат.

Далейшы наступ нацыянальнай арміі

Вокруг пакідаючы друку нацыянальнае войска у правінцыі Анхой атакуе чыгуначную лінію Пукоў-Пекін у пунктах Пукоў-Буй-Чужоў і Пекін-Захаўпуш Цінгхаан, пасьпяшаючае войска наступае далей на Фынь-Ян. Ворагі выводзяць галоўныя сілы ў раён Сючжоў (на паўночным захадзе цукі провінцыі Цзянсу) для абароны ахога, згодна пастановы конфэрэнцыі генералаў, будуць ужыты усе захады.

Выезд ангельцаў з кітайскай часткі Кантону

Ангельцы, якія жывуць у кітайскай частцы Кантону, даложны загад выбрацца і пераехаць у Шамін (міжнародны квартал Кантону) ці Гонконг.

Памяшканьне кітайскага рабочага ў плывучай „Самары".

Апошнія портрэты Чжа-Цзо-Ліна

I.

II.

Гаспадар зямлі беларускай—

ВОСЬМЫ ЎСЕБЕЛАРУСКІ ЗЬЕЗД САВЕТАЎ.

Дзяржаўны гэрб БССР,

зацьверджаны VIII Усебеларускім Зьездам Саветаў.

Гэрб Беларускай Соцыялістычнай Савецкай Рэспублікі складаецца з наступных частак:

Серп і молат, зьмешчаныя крыж-на-крыж—сымбаль працы і сувязі рабочых і сялян. Усходзячае сонца, якое сваімі праменьнямі асьвятляе серп і молат—сымбаль распаўсюджаньня ўлады працоўных на ўвесь сьвет.

Частка зямной кулі, з укажэньнем тэрыторыі БССР, як часткі Саюзу ССР.

Вянок, які абхружае вышэй пералічаныя часткі, мае ў левай палове калосы жыта—сымбаль сельскай гаспадаркі, і ў правай—сымбаль інтэнсіфікацыі сельскай гаспадаркі, а ў правай палове дубовыя галіны—сымбаль ласнога багацьця БССР.

Чырвоная істужка, якая перавіта абодвае паловы вянка, мае надпісы на ёй на чатырох мовах (беларускай, яўрэйскай, расійскай і польскай) „пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся" і ініцыялы „БССР". Характэр шрыфту беларускай мовы часткова ў стылю СКАРЫНЫ.

Прамені сонца, якое ўсходзіць з-за зямной кулі, невялікімі прамежкамі падзелены на 7 аднолькавых пучкоў. 7 пучкоў адзначаюць тое, што дзяржаўны гэрб зацьверджаецца ў 7-ю гадавіну, замацаваньня савецкае ўлады ў БССР пасьля вызваленьня яе ад польскіх акупантаў.

Аб становішчы гарадоў Беларусі і гарадзкім будаўніцтве.

Даклад намесьніка старшыні тав. Каркліна

Гарады, заначыў дакладчык, пасьля рэвалюцыі вырасьлі і набылі важнае значэньне ня толькі, як палітычныя, але як культурныя і эканомічныя цэнтры. У гарадох Беларусі, у асобку ў Менску, за час рэвалюцыі зьявіўся вялікі лік новых культурных, эканомічных і іншых організацый і прадпрыемстваў, якія патрабуюць вялікай плошчы. Яшчэ ў большай ступені патрабуе гэтага рост рабочай сілы ў гарадох, выкліканы з аднаго боку, ростам прамысловасьці а з другога—прытокам беспрацоўных з вёскі. Між тым, становішча гарадоў Беларусі ў выніку вайны і акупацыі вельмі нізкае. Шмат гарадоў было часткова зруйнавана. Комунальныя прадпрыемствы часткаю пазнішчаны; падправоды пасечаны; асьвятленьне слабое; зруйнаваны мясцовыя прадпрыемствы; доўгі час ня было рэпараваны, бо масты пазаманы; гарады—у антысанітарным становішчы.

Кватэрны крызіс

Зараз гарады Беларусі адчуваюць вострае кватэрнае крызіс. У акруговых гарадох на душу жыхарства прыпадае 12,7 квадратных аршын, замест нармальных 16-ці. У раённых гарадох становішча яшчэ горшае.

Толькі сёлета распачнецца пералом у кватэрным камунальным будаўніцтве. Адпаўленьне жылой плошчы адбываецца досыць шваркім тэмпам. За апошнія 2 гады выдаткі на адпаўленьне павялічыліся амаль што ў тры разы і дасягнулі сёлета 5.200.000 рублёў.

Адпак, пры самым шваркім тэмпе адпаўленьня ў 1930 годзе плошча на душу жыхарства яшчэ зьменшыцца ў параўнаньні з сучасным і будзе складаць 11,6 квадратных аршын, бо да гэтага часу зкошваецца кватэрная плошча значна шваркій, чымся расьце. Гарады-ж, апроч натуральнага росту, маюць яшчэ вялічэзны прыток жыхарства.

За мінулыя гады некаторыя гарады БССР павялічыліся на 45 проц. Кватэрнае крызіс павялічвае таксама крызіс дабрабыту. Ні ў адным горадзе Беларусі няма каналізацыі. Неабходна адрэмантаваць, а таксама пабудаваць у некаторых гарадох падправоды. Гарадзкія электрычныя станцыі перагружаны, іх неабходна пашырыць, на што патрэбна у працягу 5 гадоў блізка 22 мільёнаў рублёў. Вялічэзныя сродкі патрэбны таксама на пабудову школьных памяшканьняў, больніц і іншых грамадзкіх установаў, якія на 5 гадоў павінны павялічыцца на 40 проц., каб задаволіць мінімальныя патрэбы.

Вялікім недахопам у будаўніцтве зьяўляецца яго дарагоўля. Зараз пабудова каштуе на 150 проц. дарожэй мірнага часу. Таксама дае сабе моцна адчуваць нізкая якасьць будаўніцтва.

Мэрапрыемствы ў пашырэньні будаўніцтва

Для пашырэньня будаўніцтва і ўдасканаленьня вырабаў мае у кватэрнай кампаніі гарэзант шэраг шырокія магчымасьці і прамы пошукі кватэрнай кампаніі: пашырэньне базы на шкіру, памячаецца выданьне кватэрнага кодэксу, павялічваецца барацьба з зруйнаваньнем кватэрнай плошчы, ужываюцца практычныя захады да паляпшэньня будаўніцтва і палепшаньня яго якасьці.

База для індустрыялізацыі ёсьць.

Задача індустрыялізацыі Беларусі стаіць асабліва востра і павінна праводзіцца хутчэй чым у іншых райках. База для гэтага ёсьць. Беларусь мае багацтва энергетычных рэсурсы—вялізарныя торфяныя залежы, падпраўю энергію, вялізарную колькасьць сельска-гаспадарчае сыравіны, лясныя рэсурсы і вякаціі, якія магчыма скарыстаць у керамічнай, шкляной і пэмантнай прамысловасьці.

Разьвіцьці прамысловасьці патрэбуе таксама ліні рабочых рук, у зьвязку з перасяленьнем.

У разьвіцьці беларускае прамысловасьці асабліва замкаўлена сілавістка, бо гэта разьвіцьцё ўвязваецца з разьвіцьцём і рэканструкцыяй сельскай гаспадаркі, павялічэньнем тавароабмену. Ужо зараз беларуская прамысловасьць, 85 проц. патрэбнае ёй сыравіны, бярэ з мясцовага рынку.

У бліжэйшыя пяць год індустрыялізацыя Беларусі пойдзе шваркім тэмпам.

Пабудова новых прадпрыемстваў.

Згодна пяцігадовага перспэктыўнага плану на пабудову новых прадпрыемстваў і пашырэньне старых, будзе выдадзена 108 мільёнаў на дзяржаўнай прамысловасьці і 14 мільёнаў на мясцовай. Будуць пашыраны дрэваапрацоўваючая, паперовая, запалачная, металічная, тэкстыльная і харчовая прамысловасьці. Панова організуюцца пэмзітная, этэрнітавая, фалітавая, алюмінавая, фасфарытная, дубільная, кавуфоляная і галантарэйная вытворчасьці. Сродкі на пабудову новых прадпрыемстваў частковa будуць узяты за зробленых накапленьняў. У выніку індустрыялізацыі, прадукцыя беларускае прамысловасьці павялічыцца да двухсот мільёнаў, колькасьць рабочых павялічыцца ў два разы, заработак упяцеро. На рабочае кватэрнае будаўніцтва будзе выдадзена восем мільёнаў. Пошук на сельска-гаспадарчую сыравіну ўзрасьце ў два разы, на некаторыя-ж гаворы пошук у тры разы. Новая прамысловасьць будзе будавацца на аснове рацыяналізацыі, маленьшых умоў працы для рабочых. Гэта павінна будзе значна павялічыць капітальны прыбытак Беларусі, узвысіць яе на вышэйшую культурную ступень.

У гарадох Беларусі няма хлебапякарняў, хлебабойняў і інш.

Праблема пашырэньня новага быту, палепшэньня жыцьця, разьвіцьцём дзячэньня, паляпшэньне антысанітарнага становішча—патрэбуе павелічэньня разьвіцьця рабочага кватэрнага будаўніцтва, а таксама будаўніцтва комунальных прадпрыемстваў.

Цяперашняе пяцігадовага будаўніцтва у гарадох прадугледжвае выдаткі на суму 55 мільёнаў рублёў у акруговых гарадох і 16 мільёнаў у раённых.

Сучасны пералом у будаўніцтве

дае пачатак перспэктыўнае кватэрнае будаўніцтва, бласрачна, расьце за мінулыя гады больш дасягненьні у кватэрнай кампаніі, а пабудова рабочых паселкаў; паляпшэньні у пашырэньні прадпрыемстваў, якія абслугоўваюць будаўніцтва.

ЗЬЕЗДАЎСКІЯ МАЛЮНКІ

„...ХОЦЬ МЫ ЗНОШАНЫЯ, АЛЕ НЕ ДАДЗІМСЯ Ў РУКІ"

Зьезд канчае сваю работу. Ідзе апошнее пасяджэньне пад старшынствам т. Чарвякова. Сам дзён працы ня ўтаміў дэлегатаў. Увага напружана. Вочы—на трыбуне... Штэнаграмка залю асьвятляюць бліскучыя прамені пяроў з глотак трохногіх кэнтраў вінсовэратара...

— Так, кажа тав. Чарвякоў, 33 проц. агульнага ліку абаронаў нашага Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту складаюць рабочыя ад станку і сялане ад сахі,—пыбанайце, не ад сахі, а ад плугу...

На твары Чарвякова ўсьмешка, а зала гучыць воплесками...

— Правільна! Далоў саху, даеш плуг!

— Індустрыялізацыя.

* * *

Два бакі ў гэтым зьезьдзе надзвычайна характэрны.

Папершае—прыяцельскі.

Кітайцы не адбываецца а мі воднага рэпрэзэнтанта каб не вітаці зьезд інжынэры, фінкультурнікі, сяляне, рабочыя, рабочыя, рабочыя...

Немцы, беларусы, палякі, латышы, літоўцы...

Што гэта азначае?

Гэта характарызуе волю, вялізную волю рабочых і сялян краіны да згуртаваньня вакол свайго ўраду.

Гэта цвяр неабходна больш чым калі-бо...

Падругое—пасьлы зьезд саветаў прашоў пад гасцям надыходзячай вялікай небясьпекі.

На трэці дзень працы зьезду, у самы разгар спрэчак па дакладу Наркамтэму на трыбуне зьяўляецца т. Хацкевіч. Ён апавяшчае зьезду пра разгром нашых установаў у Кіраі.

І жах апанаваў зьезд. І задрыжала зала пад напорам пратэсту усёй краіны...

І нізі да трыбуны зьявіўся кітаец Ван-Чан-Чын нізі ён заклікаў да таго, каб раздавіць імпэрыялістых—зала зьезду задрыжа ва ад воплескаў...

У прэзыдыуме зьезду гэрої грамадзянскай вайны—Фабрыцыус, Цімашэнка, Вастрацаў, Корэ.

А на вуліцы Чырвоная армія дае парад Зьезду. Армія здаровая, магутная, адрэмантаваная...

— Пораку ў варахаўніцах хапае.

* * *

Два віты: сельская гаспадарка і прамысловасьць. Вакол гэтых пытаньняў і праходзіць наша праца. І на зьезьдзе гэта пасьлі ва выявілася. Больш за ўсё гаварылі аб гэтым.

І характэрна было тое, што ў прамовы аб будаўніцтве, аб мірнай працы ўрываліся ваенныя мотывы, аддалёныя гранатныя выбухі...

Нам перашкаджаюць працаваць. Нам не даюць магчымасьці займацца мірнай працай. Нас провакуюць на вайну.

І правільна сказаў магілёўскі сялянін—дакладчык Парцкіна:

— Хоць мы зношаныя, але не дадзімся ў руки... Усе, як адзін, паўстанем на абарону совецкай працы...

Правільна, дакладчык Парцкіна!

М. Гр.

Лепшыя ў вытворчасьці

УСЕБЕЛАРУСКАЯ ПЕРАКЛІЧКА ВОПЫТАМ.

Слова мае Бабруйская комсамолія.

Выклікаем Гомельскую організацыю.

Бярыце прыклад з „Камінтэрнаўцаў"!

Процант бою бутэляк скараціўся з 8-мі да 3-х.—Ваганеткі ня будуць «рабіць прастоі».— Паддзёкныя работы пераведзены на зьдзельшчыну, што дала заводу эканомію ў сродках.— Высунута на кваліфікаваную працу звыш 30 маладых рабочых

Шклянны завод «Комінтэрн» пасьля капітальнага рамонту пачаў працаваць у лістападзе 1926 г. За гэты час на пашыраных сходах ячэйкі абмяркоўваліся пытаньні гаспадарчага характару: гаспадарчае становішча краіны; адносіны моладзі да вытворчасьці; даклад завода-упраўленьня. Комсамольцы у грунтоўным абмеркаваньні пытаньні гаспадарчага будаўніцтва і ужо робяць практычную працу у гэтым напрамку. Ячэйка заслухала справаздачу прадстаўніка у вытворчую камісію і дала яму указаньні:

«1) вывучыць задачы і функцыі вытворчай камісіі. 2) вывучыць пытаньне аб бою бутэляк і унесьці свае прапановы у камісію. 3) праверыць, як абстаіць справа з нагрузкай сарцірэўшчыц фабрыкатам, а таксама справу нацыянальнага скарыстаньня паддзёнкай рабочай сілы. 4) унікаць у вывучэньне ўсіх галін вытворчасьці і канкрэтна падрыхтоўваць прапановы на вытворчую камісію».

У выніку мы бачым такі малюнак.

Процант бою фабрыкату (бутэляк) скараціўся з 8-мі да трох.

Існаваўшыя раней паддзённыя работы пераведзены на зьдзельныя, што дала заводу эканомію ў сродках і палепшыла якасьць выкананьня працы.

Прынята і будзе хутка праведзена у жыцьцё прапанова аб устанаўленьні ў цянульні (адзін з цэхаў) электрычнага званку для падачы сыгналу, каб пагулі ваганеткі. Да гэтага часу сыгнал падаваўся горлам рабочых, дакуючы чаму наглядаліся нявытворчыя простоі ваганетак.

Зараз высунута на кваліфікаваную працу 31 чал. моладзі: 5 майстроў, 19 памочнікаў, 7 баначнікаў.

С. і Я.

Комсамолец-студэнт

— Комсамольцы агульна-адукацыйных курсаў хоць і доўга вучылі географію, але ня ведаць дзе... Дняпро. — А вось, комсамольцы гідратэхнікуму пераносяць свае веды ў масы. Яны даюць спраўкі сялянам.

Днепрабуд у... Мазыршчыне.

(Ячэйка ЛКСМБ Менскіх агульна-адукацыйных курсаў).

Была політправерка, як і ўсе політправеркі.

Адны пыталі, другія адказвалі. Здаецца нічога тут дзіўнага няма.

Але ўся бяда хаваецца у тым, што «адказвалі».

— Скажы, што гэта за Днепрабуд і у якой рэспубліцы ён?

Пасьля 5-ціхвіліннага роздум'я здаецца адказ.

— Днепр цячэ праз Фінляндыю ў Мазыршчыну, значыць Днепрабуд будуецца ў БССР.

— Што гэта за ангельская нота?

— Аб такой рэчы першы раз чую.

— А вось, каля якога гораду будзе Водхаўбуд?

— Ня ведаю.— не гаворачыся кажа дзяўчына.

— Якое, значэньне мае зьніжэньне цен для зарплаты?

— Тое, што хутка пачнуць зьніжаць зарплату рабочым.

Замест слоў «Гоміндан», казалі «Гоміндант»; «самаазначэньне» — «самадукацыя» і г. д.

Усе гэта казалі не комсамольцы якой небудзь глухой, далекай вёскі, як Мазыршчыны, **а комсамольцы Менскіх агульна-адукацыйных курсаў** якія праз 2 месяцы кончаюць сярэднюю асьвету і накіруюць у вышэйшыя Навучальныя Установы.

Усе гэтыя адказы давалі не адзін комсамолец, а цэлых дзесяць, якія былі выкліканы на політправерку. Пі[illegible] ня быў цьвердо ўпэўнены. Ды [illegible] ня можа быць упэўнены тады, калі хлопцы газет рэгулярна ня чытаюць. І толькі перад політправеркай прачыталі некалькі нумароў «Звезды».

Да гэтага дадаваць ніякіх тлумачэньняў ня трэба. Але ўсё-ж такі аб гэтым каму належыць, трэба пакаяцца.

Ян. Шур.

„Турысты".

Куды, ты, ідзеш?

— Ды ў Мазыршчыну, паглядзець, як будуецца Днепрэўская гідрастанцыя.

— Га-га-га-га-а-а. Хіба-ж Днепрабуд у Мазыршчыне?

— А дзе-ж? Мне комсамольцы менскіх агульна-адукацыйных курсаў казалі, што ў Мазыршчыне.

Конкурс на лепшага маладога вытворцу.

(Дражджавы завод „Чырвоны Харчэўнік").

Юнсэкцыя пры клюбе імя Леніна арганізавала ў сябе на дражджавым заводзе конкурс на лепшага маладога рабочага. Атрымалі ягоду ўсіх організацый заводу, організавалі камісію з прадстаўнікоў адміністрацыі сэкцыі моладзі, комсамольскай і партыйнай ячэйкі і спэцыялістых у колькасьці 7-мі чалавек.

Цэлы месяц з гадзіньнікам, паперай і алоўкам у руках камісія правярала, як моладзь працуе: якасьць працы, дысцыпліны на вытворчасьці і г. д.

Зацікаўленасьць да конкурсу з боку моладзі і дарослых рабочых была вялізарная.

Рабочыя гаварылі: чаму гэты конкурс стварылі толькі сярод моладзі, а не сярод усіх рабочых?

Моладзь энэргічна працавала. «Каб не застацца у апошніх ліку». І трэба адзначыць, што гэтая энэргія працы засталася у іх і на гэты час.

Камісія, праверыўшы працу моладзі на вытворчасьці, выявіла, што бравік пры сепаратары тав. Урэцкі ў працягу палугода ўявіў кваліфікацыю і працуе самастойна побач з іншымі сепаратаршчыкамі. Работніца Марголіна ў працягу 10 хвілін чацьвёркамі ўпакавала 20 фунтаў дражджэй, а бранявік Баскіна гатую колькасьць з лепшай якасьцю ўпакоўкі ўпакавала ў 9 хвілін.

Выявілі, што з боку некаторай часткі моладзі маюцца прагулы, спазьненьні, дрэнныя посьпехі ў кваліфікацыі, «пляваецельскія» адносіны да працы.

Гэты конкурс прымусіў моладзь падцягвацца ў працы. Камісія, вывучыўшы кожнага маладога рабочага, паказала на яго недахопы, як іх можна зьнішчыць.

Конкурс можна праводзіць на кожным мізэрным прадпрыемстве.

Быў адзін недахоп у праведзеным конкурсе: **на быў організаваны конкурсны вечар**, дзе-б абвясьцілі аб выніках. Вінаваты ў гэтым гаспадарчыя органы, якія абяцалі даць грошы на прэміі лепшым маладым рабочым па вытворчасьці, але ня далі.

Яндульскі.

Пацалуй у прабой і назад дамоў

Задумаў аднойчы колектыў працуючых ЛКСМБ вч. БДУ організаваць вечар спайкі з комсамольцамі ячэйкі ФЗВ гарбароў —каб комсамольцы-студэнты прыблізіць да комсамольцаў вытворцаў.

Задумана—зроблена...

Гэтую думку угадзілі з РК—атрымалі адабрэньне, выдзілілі організацыйную камісію.

Апошняя зараз-жа узялася за працу.

— Вось толькі трэба паклікаць падстаўніка ФЗВ, - гаварыў сябра камісіі Райхлін—каб зьмест вечару здавальняў і гарбароў.

— Вось вечар спайкі зробім дык вечар, на ўсяму Менску чутна будзе— адгукнуўся другі.

Сказана—зроблена...

У адзін з дзеў тыдню комсамольская ячэйка ФЗВ гарбароў паведамляецца аб жаданьні унівэрсытэцкай ячэйкі.

Усе раптам запанялісся. Паслалі прадстаўніка у організацыйную камісію, які зьняўся за час раней з работы, каб сумесна організоўваць вечар спайкі.

Уся ячэйка радасна адгукнулася на добрую справу і ўсе пачалі рыхтавацца да вечару.

Настаў доўга чаканы дзень—па календары ён значыўся 2-е красавіка 1927 году.

Ледзь сонейка засьвяціла, як прачнуўся Роўтовіч (сакратар ячэйкі ЛКСМБ ФЗВ гарбароў) з думкаю аб вечары.

— Эх!—не падкачалі б хлапцы з аркэстрам і выступленьнямі.

У абшажыцьці БДУ з спакойнай упэўненасьцю аб добра падрыхтаваным вечары бесклапотна, да паўдня спалі ўсе члены організацыйнай камісіі БДУ сумесна з сакратаром ячэйкі.

Прашло некалькі гадзін. Хлапцы з ФЗВ добра напрацаваца пасьпелі.

... Адгудзеў гудок. Разышліся з заводу хлапцы.

Пачалі зьбірацца на вечар.

Дагаварыліся з струнным аркэстрам, з буфэтам МЦРК уселіся на некалькі падвод і пад гучную песьню «Мы конніца чырвоная» - памчаліся да памяшканьня БДУ на Земляробскі завулак.

Трэба яшчэ адзначыць, што Фабзайцы захацелі паказаць і дарослым рабочым, як у сучасны момант моладзь можа весяліцца—і заклікала шмат старых рабочых на сумесны вечар.

А між тым падводчык усё падганяе ды падганяе свайго захудалепькага коніка —бо не цярпіцца хлапцам—гарбарыкам: «Лепш пачакаць, чым спазьніцца»—казалі яны.

Вось і земляробскі завулак. Вось і будынак унівэрсытэту...

Але што гэта—чаму не гараць агні ў залі—вокна якога выходзяць на вуліцу? Нужо рана так прыехалі.

Ня маючы вялікага жаданьня пакідаць сваю пасьпешнасьць, адзін з хлапцоў пашыху уваходзіць у памяшканьне ўнівэрсытэту і бачыць замест замка на дзьвярох вісіць маленькая абвестка:

«Вечар сёньня не адбудзецца».

І з плаксівай мінай штохвілінна чытаючы гэтую абвестку, стаіць адзін сябр організацыйнай камісіі Крупелеў П. і кажа хлапцам—праўленьне адмовіла памяшканьні кажачы: «памяшканьні Унівэрсытэту існуе дзеля вучобы, а не для гульняў».

Пакрыўдзіліся хлапцы «тварам да вёскі» (так яны казалі) і пашыху пачалі садзіцца на падводы, а ў вачох усе мігае афіша, якая не надта даўно была разьвешана на вуглох вуліц. «Сёньня ў актавай залі БДУ вялікі баль і г. д.

Эх! Сказаў хтосьці з гарбарыкаў — для балю памяшканьне знайшлося, а для агульнага вечару комсамольскіх ячэек няма.

«Гані да сталоўкі М. І. К. А. ды там пагуляем»—крыкнуў другі падводчыку.

Чутна было, як падводчык сьцебанула каня і залескатала коўзы.

В. Ляхаў.

ГІСТОРЫЯ ТРОХ ПЛЯНАЎ.

225,6 і „скарачэньне штатаў" пытаньняў.

ВОПЫТ ВІЦЕБСКАГА АКРУГКОМУ ЛКСМБ.

Пляны камітэту і іх зьмест маюць вялікае значэньне у сыстэме кіраўніцтва. З вопыту нашай організацыі можна адзначыць тры характэрных пэрыоды стварэньня плянаў.

Спачатку: „узмацнялі", „паглыбляялі", „вывучалі"...

Плян нашага акруговага камітэту з 1-га жніўня па 1-га красавіка 1926 г. займае 13 друкаваных старонак і змяшчае у сябе 225 асобных пытаньняў.

Кожны адзел у пачатку свайго пляну высоўваў асноўныя задачы на плянавы пэрыод. Так, напрыклад: організацыйны адзел запісаў: «Асноўнай задачай плянавага пэрыоду лічылісьцца практычнае праведзеньне рашэньняў 8-га Усебеларускага і акруговага зьезду КСМ, выходзячы з гэтага галоўным мэхантам працы павінна быць: 1) ажыўленьнем унутрысаюзнай дэмократыі, 2) працягваньне росту і замацаваньне яго, 3) узмацненьне і паглыбленьне працы ячэек, 4) павялічэньне парт'ядра і узмацненьне парткіраўніцтва і г. д.

Затым ідуць «конкрэтныя» пункты пляну: «Узмацніць уцягненьне у партыю актыва», «Дабіцца выкананьня ўрсу—сакратар комсамольскай ячэйкі партыец». «Узмацніць сувязь з цэхавымі ячэйкамі». «Вывучыць пытаньне» і г. д.

Той-жа малюнак мы маем у плянах АНА і іншых аддзелаў. «Палепшыць унутраную настаноўку політшкол». «Прадоўжыць працу па разбраеньню перарастаў» і г. д.

Потым: „у габінэтах выседжвалі выніні"...

На кастрычнік і сьнежань мінулага году мы складалі плян у іншым выглядзе. **Ён складаўся з 6-ці старонак і мяшчаў у сябе 96 пытаньняў.**

Плян быў створан увесь з пункту погляду праверкі дырэктыў і падвядзеньня вынікаў працы. Такіх **пытаньняў было каля 50.**

Усе гэтыя пытаньні АК мог прапрацаваць толькі на аснове матар'ялаў РК, а таму і павінен быў даслаць па ўсім гэтым пытаньням адносіны у раённы камітэт. Райкомы, каб даць матар'ял у акругком, павінны былі падвесьці вынікі у сябе і таму яны папершае: адбівалі плян акругкому (некаторыя ўсім яго не складалі, а працавалі па пляну АК) і падругое, «засыпаліся» тымі-ж запытаньнямі ячэек. Ячэйкі, у сваю чаргу, адбівалі пляны РК і пачалі ставіць такія пытаньні, як: «Вынікі росту, «выніні грамадзкай працы», «вынікі працы сярод бедноты» і г. д.

Такім чынам паўмеле складаньне плянаў акругкому прывяло да таго, што 1) уся організацыя запілася ўсім лішняй мёртвай працай—падвядзеньнем вынікаў, адцягнулася ад жывой конкрэтнай справы; 2) пацягвалася перапіска паперад АК да ячэек і назад; 3) работнікі АК і РК замест жывога кіраўніцтва працы засялі у «габінэтах», каб «пісаць вынікі»; 4) актыў у выкананьні плянаў ня ўцягваўся; 5) сыстэма працы абсалютна ня спрыяла вывучэньню і распаўсюджваньню вопыту.

Плян гэты у выніку быў выкананы менш чым на 50 процантаў і якасьць распрацованых матар'ялаў не зьмяшчала і 50 проц. патрэбнага.

... І толькі цяпер узяліся за практычную працу.

Плян АК на сакавік—май месяцы 1927 году высоўваць перад організацыяй 6 асноўных пытаньняў. Гэтыя 6 пытаньняў у конкрэтнай іх прапрацоўцы разьбіваюцца на 26 асобных пунктаў.

У плянах няма ніводнага агульнага пытаньня. Замест «падвядзеньня вынікаў удзелу у гаспадарчым будаўніцтве» маюцца такія пытаньні, як: даклад 2-га гарадзкога РК аб удзеле фабрычна-заводкой ячэйкі у вытворчым жыцьці, даклад Сеньненскага райкому аб удзеле ячэек у падняцьці сельскай гаспадаркі. Замест агульнага пытаньня аб становішчы культурна-масавай працы, на бюро АК ставяцца даклады 1-га гарадзкога райкому аб організацыі досугу моладзі і даклад па гэтаму-ж пытаньню Віцебскага вясковага райкому. Замест дакладу прадстаўніка у саюз, аб усёй яго працы—ставіцца даклад аб становішчы вучнёўства і прымяненьні програм на прадпрыемствах гэтага саюзу.

Мэтод прапрацоўкі пытаньняў зусім інакш. **Усялякія абсьледваньні ў горадзе праводзяцца праз камісіі з удзельнікам падавых сяброў АК і нізавога актыву. Пытаньні, якія распрацоўваюцца ў АК, выносяцца раней на абмеркаваньне нізавога актыву. Да вывучэньня асобных пытаньняў, як, напрыклад, вучнёўства, прыцягваюцца спэцыялістыя (інжынэры, майстры). Замест дырэктыў, у плян унесена вывучэньне і распаўсюджваньне вопыту па асобным конкрэтным пытаньням.** Разьмяркавая тэрмін выкананьня пытаньняў і указана, каму даручаецца.

Замест «вынікаў наогул» АК цяпер займаецца вывучэньнем асобных конкрэтных пытаньняў і вопыту працы. Паколькі даклад райкомаў ставіцца па конкрэтным пытаньням, забясьпечваецца конкрэтнасьць дырэктыў. Тут даецца магчымасьць прадаўнікам менш сядзець у габінэтах і «высяджваць» вынікі, і больш быць непасрэдна у раёне, у ячэйцы. Працаваць па новаму плану, па новай сыстэме мы толькі пачалі, але ўжо адчуваецца значнае ажыўленьне.

Ф. Пыканаў.

Сшытак, які шмат аб чым гаворыць.

(Ячэйка Махорачнай фабрыкі).

Працуе на фабрыцы 60 рабочых. Комсамольцы у вытворчым жыцьці прымаюць актыўны удзел. Сярод моладзі зьмяшчаны прагулы, паведваюць вытворчыя нарады заўсёды, каля 20 комсамольцаў.

Ячэйка мае вучот сваёй працы у вытворчых нарадах, заведзены сшытак, у які запісваецца кожная вытворчая нарада: колькі прысутнічала комсамольцаў і што яны прапанавалі.

Сьцапанаў.

Сувязь з домам селяніна

(Менск, Гідратэхнікум)

Ячэйка налічвае 65 сяброў.

Акрамя працы у самім тэхнікуме ячэйка вядзе не жвую працу і у Цэнтральным Доме Селяніна, там колькі даюць розныя спраўкі і парады селянінам, які прыяжджае ў горад.

Акрамя вышэй адзначанага, ячэйка мае на ўвазе праводзіць адчыненыя сходы ячэйкі ў клюбе Цэнтральнага Дому Селяніна, ставячы на гэтых сходах пытаньні, якія цікавяць сялян.

Мірончык.

Добры сад і агарод павялічыць прыбытковасьць гаспадаркі

Маладыя гаспадары, даглядайце свае гароды так, як раіць агроном!

У бліжэйшыя два гады ўсе сяляне, што жадаюць мець свае сады, змогуць набыць прышчэпы па таннай цане і добрай якасьці.

Гароды і сады павінны даваць больш прыбытку

Мерапрыемствы Наркамзему

Каб сялянскія гароды і сады давалі прыбытак гаспадарцы Народным Камісарыятам Земляробства Беларусі робіцца захады да палепшаньня гэтай галіны сельскай гаспадаркі **у межах данага раёну.** Прымаючы пад увагу прыродна-гістарычныя і кліматычныя умовы раёну, **будуць пашырацца належныя пладавыя і гародныя сартымэнты, што палепшыць якасьць агародніны і садавіны, і павялічыць ураджайнасьць.**

Жаданьне селяніна мець свой невялічкі садзік з кожным годам узрастае. Дзякуючы гэтаму, павялічваецца спрос на пасадачныя матар'ялы. Для задавальненьня гэтых патрэб, Наркамземам **намечана організаваць па рэспубліцы сетку пладавых пітомнікаў агульнай плошчаю ў 285 гэктараў** (²/₁₀ дзесяціны) **з штогоднай валавой прадукцыяй прыблізна у 800.000 штук. Працы па закладцы пітомнікаў ужо вядуцца.**

У сучасны момант на БССР **ужо закладзена 36 пітомнікаў плошчаю ў 205 гэктараў.**

Каб навучыць насельніцтва правільна рабіць насадку садоў і даглядаць за імі, кожны год па БССР наладжваецца 100 паказальных садоў непасрэдна у вёсках.

Апрача гэтага, у акругах кожную зіму на працягу 2-3 тыдняў **працуюць спэцыяльныя курсы па садаўніцтву і агароднічству, на якіх займаецца ня менш 25 чалавек.**

У галіне агароднічтва галоўная увага зьвяртаецца на **палепшэньне тэхнікі апрацовачнай справы.** Для гэтага ў кожным раёне штогодна організоўваецца ня менш, як па адным паказальным агародзе з правільным севазваротам.

Гэтыя мерапрыемствы будуць з посьпехам праведзены ў жыцьцё і дадуць добрыя вынікі, калі само сялянства, асабліва ня актыўная частка—комсамольцы і ўся моладзь будуць усе дасягненьні паказальных агародаў і садоў пераносіць у свае гаспадаркі.

Хабенко

Дзе можна купіць прышчэпы?

У восень гэтага году пладавыя гадавальні Наркамзему будуць выпускаць у першы раз прышчэпы яблынь, груш і г. д.

Сялянам, жадаючым купіць прышчэпкі ўвосень г. г., належыць зьвяртацца непасрэдна ў гадавальнікі. Вось некалькі адрасоў апошніх:

Сяўсная гаспадарка Калініна. Самахвалавіцкага рабну. Менскай акругі Саўгаспадарка Баць, Пухавіцкага рабну, Менчыка.

Акрамі таго, для атрыманьня прышчэпак можна зьвяртацца ў Барысаўскі Агрэмадзёнак і Слуцкі Акрэсьпісаўка.

Аб умовах продажы можна даведацца у азначаных установах. Дасканалая прышчэпак яшчэ не відома, але на ўсякім разе будзе ня вышэй аднаго рубля на штуку.

У кожным гадавальніку ёсьць каля 15 гатункаў пладоў, найбольш устойчывых і прыбытковых на ўмовах БССР. Маюцца антонаўка, штрыфлінг, бабушкіна, шэпітуное белае, калітоўскае і інш. сарты яблык.

З груш маюцца бэры слуцкія, сапежанкі, вішэўкі і г. д.

Каб атрымаць сёлета прышчэпкі, належыць загадзя умовіцца з пладавымі гадавальнікамі.

Змагайцеся з хваробай, змагайце шкоднікаў.

Веснавая праца ў садзе.

У нас на Беларусі садоўніцтва займае **даволі вялікую плошчу і прынясло-б гаспадарцы вялікую карысьць, калі-б не хваробы і шкоднікі.** Вопытны садавод добра ведае сваіх ворагаў, ведае, што палову ўраджаю селяніна губляе, дзякуючы шкоднікам і розным хваробам.

Шкоднікі ядуць **кветкі, лісты і плады.** Дрэвы робяцца кволымі і ня толькі ў год зьяўленьня шкоднікаў даюць значна меншы ўраджай, але і ў наступным годзе ня маюць сілы. Шкоднікі ў садзе бываюць кожны год і калі ня весьці з імі барацьбы, яны нашчант загубяць сад. Плады, заражоныя грыбнымі хваробамі губляюць сваю рыначную каштоўнасьць. Каб зьнішчыць шкоднікаў, трэба палепшыць становішча сваіх садоў.

Трынаццаць запаведзяў садавода.

1. Рана вясной дрэвы трэба ачысьціць ад старой кары і моху.

2. Абразаць (калі гэта ня было зроблена ўвосень) галлё, на якіх ёсьць яйкі пярсьцёнкавага шоўкапрада.

3. Паздымаць лісты, якія засталіся з лета, бо на іх ёсьць гнёзды баярышніцы і лятагузкі, паздымаць застаўшыяся плады, на якіх ёсьць грыбныя хваробы.

4. Агледзець ствалы дрэў: там могуць быць жоўтыя падушачкі яек пяпярнага шоўкапрада. Гэтыя кучкі трэба змазаць мешанінай карасіны з дзёгцем.

5. Усё сабранае з дрэў трэба сабраць у кучу і спаліць.

6. Ачышчаныя ад кары ствалы дрэў трэба абмазаць вапнай ці глінай. Нягашанай вапны трэба браць тры-чатыры фунт. на вядро вады. Акрамі абмазкі ствала, трэба абпрыскаць усе галіны вапнавым малаком пры дапамозе апрыскавацеля.

7. Лепей апрыскаць дрэвы, калі лісты яшчэ не распусьціліся.

8. Агледзець добра ўсе платы, каб не засталося і там яек ці зародкаў хвароб.

9. На ўсе ачышчаныя і абмазаныя дрэвы трэба налажыць клейкія паясы вышыні 1—1¼ арш. ад зямлі. Праз гэты пояс не перапаўзуць шкоднікі, як пладажорка і інш. Паясы трэба час ад часу аглядаць і зьнішчаць на іх шкоднікаў. Паясы асабліва патрэбны, калі суседзі не відуць барацьбы са шкоднікамі.

10. Наступнай працай зьяўляецца перакопка прыствольных кругоў.

11. Разам з перакопкай неабходна пакласьці ўгнаеньне—гной ці мінэральныя парашкі.

12. Калі ў мінулым годзе быў абланавы доўганосік ці кветаед (кветкі не распускаліся, унутры іх быў маленькі чарвячок), то магчыма, што ён будзе і ў гэтым годзе. Гэтых жучкоў трэба страсаць з дрэва, зьбіраць і потым зьнішчаць.

13. Як толькі распусьціліся маладыя лісты, на іх кідаюцца розныя чэрві і адначасова з гэтым пачынаюць сваю дзейнасьць розныя хваробы—парша, гніль, іржа і інш. Адгэтуль зразумела, што вельмі карысна адначасова пачаць барацьбу з усімі шкоднікамі і хваробамі адразу. Загэтым да атруты, якая зьнішчае вусені, дадаюць яшчэ і такую, якая зьнішчае і хваробы дрэў.

Да гэтакіх атрут належаць бардоская жыжка. Калі зьявіліся зялёныя вошы ці тлі, апырскваюць табачным адварам ці зялёным мылам.

Такія працы павінны праводзіцца веснай у садзе.

Мерапрыемствы Наркамзема ў барацьбе са шкоднікамі.

У мэтах найбольш плянавай працы па ахове саду ад шкоднікаў і хвароб, Наркамземам з 1925-26 г. пачалі організоўвацца абозы па барацьбе са шкоднікамі. У 1925-26 г. працавала 5 абозаў. У 1926-27 г. будзе працаваць 17 абозаў.

Кожны абоз будзе складацца з 2 апрыскавацеляў Памона, 10 ранцавых апрыскавацеляў і неабходнай колькасьці атруты, для праведзеньня чаго запрашаюцца спэцыяльныя працаўнікі. Абозы будуць працаваць у акругах Менскай, Бабруйскай, Слуцкай, Магілеўскай, Віцебскай, Гомельскай і Рэчыцкай. У іншых акругах таксама ёсьць апрыскавацелі і атруты, якімі сяляне могуць карыстацца.

У 1924-25 г. было абслужана 1672 дзес. саду, у 1925-26 г. 2059,5 дзес., а ў 1926-27 г. маркуецца абслужыць каля 4000 дзес.

Абозы працуюць на землях сялян бясплатна і толькі з гаспадароў замлі непрацоўнага карыстаньня бярэцца плата.

Кожны селянін можа пазбавіцца ад шкоднікаў і хвароб расьлін захаваць свой ураджай. Для гэтага ён павінен зьвярнуцца да агронома, да інструктара.

Посьпех у гэтай працы будзе залежаць ад самаго насельніцтва, ад таго, які ўдзел яно будзе прымаць у гэтай працы.

З. Сяргеева-Булаўна.

ШТО РАБІЦЬ, КАБ БЫЎ ДОБРЫ ГАРОД

Месца для гароду

Месца для гароду выбіраецца нізкае, роўнае і, абавязкова, сонечнае. Зямля павінна быць сугліністая, перагнойная, у крайнім выпадку, супескавая.

Выраблены глебы гароду можа быць ручное, пры дапамозе рыдлёўкі, або конное (у залежнасьці ад вялічыні гароднага вучастку). Ручная апрацоўка каштуе дарожей, але затое лепшая, чым другая. Глыбокую перакопку гароду (на глыбіню 4 арш.) трэба рабіць увосень, зараз-жа пасьля ўборкі гароднины. Калі верхняя, ўнутраная зямля мае тонкі слой, яе трэба пагэтыбліць паволі ў працягу 3—4 год, каб адразу ня вывярнуць шмат пагноенай і кепскай зямлі. Вясною, як толькі абсохне зямля, трэба вырабіць зямлю гароду ў другі раз. Робіцца гэта на глыбіню да 4 вяршкоў і зараз-жа забараноўваецца, каб зямля ляжала на сонцы.

Галоўным матар'ялам для ўгнаеньня гароду зьяўляецца гной жывёлы і кампост. На цяжкай і сырой зямлі гной трэба класьці восенью, адначасна з апрацоўкай гароду; уворваюць гной на глыбей 4 вяршкоў. Гною кладзецца па пуду на кожную квадратную сажань. На лёгкіх глебах класьці гной трэба вясною і па 1½—2 пуды на кожную квадратную сажань. Гной, які ўжываецца для ўгнаеньня гароду, трэба браць перапрэўшы і перамешаны з зямлёю.

Угнаеньне з кампосных куч трэба класьці вясною, перад пасевам насеньня або пасадкай расады. Пры пасадцы расады, капусты і інш. расад, лепей за ўсё класьці кампост у раўкі, якія зробяцца для расьлін (1—2 жмені); пры пасеве насеньня, яго можна насыпаць у борозны ці рассыпаць на паверхні град у 1—4 вярш. таўшчынёю, а потым грабляні зьмяшаць з зямлёю.

Грады і як іх рабіць?

Грады на гародзе робяць для таго, каб карэньні расьлін мелі больш цяпла ў глебе, каб у глебе было менш вільгаці, для павялічэньня таўшчыні глебавага пласту і для таго, каб было зручна даглядаць за расьлінамі.

Каб дасягнуць усяго гэтага, грады трэба рабіць на цяжкіх і вільготных глебах вышынёю ў 6 — 8 вяршкоў, з пакатымі бакамі; на сухіх-жа глебах грады лепей рабіць нізкія, амаль што за адным узроўнем з паверхняй глебы. Грады робяцца ў даўжыню да 15 мэтраў, у шыркі 2 мэтры. Напрамак град—паўдзённым месцы лепей рабіць з поўдня на поўнач або з усходу на паўночны захад. Дзякуючы такой пабудове град, расьліны ня будуць заслонпяць друг дружку і будуць раўнамерна ў працягу ўсяго дня асьвятляцца сонцам. На пахілай мясцовасьці, напрамак град робіцца на ўздоўж, а ў поперак. Паверхня град павінна быць на магчымасьці роўная, каб дажджавая вада даўжей была на градзе і ня зьбягала.

Севазварот на гародзе.

Практычныя гаспадары зауважылі, што качанная капуста, салата, гуркі, бручка і пятрушка добра растуць толькі на сьвежай і ўгноенай зямлі. Буракі, морква, радзька, радыска, тамата, цыбуля і часнок—лепей растуць на глебе, якая ўгноена ў мінулым годзе. Гарох, фасоль і бабы добра родзяць на глебе, якая ўгноена 2 гады таму назад. Заўважана, што на расьліну робіць добры ўплыў частая зьмена месца іх на гародзе. Дзякуючы гэтаму, на расьлінах бывае менш грыбковых хвароб. Гарод хутка ачышчаецца ад сьмецьця. Заўсёды трэба мець на ўвазе гэтыя асаблівасьці расьлін, чаму на гародзе патрэбна мець севазварот. Лепшым севазваротам для Беларусі трэба лічыць трохпольны. Уводзіць яго можна па розному. Але мы раім рабіць гэта такім спосабам: увесь гарод разьбіць на тры роўных вучасткі, а ўсё гародныя расьліны на 3 групы. **Першая група—качанная капуста, салат, бручка, гуркі і пятрушка; другая—буракі, морква, радзька, радыска, таматы, цыбуля і часнок; трэцяя—гарох, фасоля і боб.**

У першы год працы па севазвароту трэба ўгноіць усе тры вучасткі гароду і на адным пасадзіць першую групу расьлін, на другім—другую, на трэцім—трэцюю. На другі год трэба ўгноіць толькі трэці вучастак, на якім у мінулым годзе былі расьліны трэцяй групы і пасадзіць на ім першую групу расьлін, якая патрабуе сьвежага ўгнаеньня, расьліны другой групы пасадзіць на тым вучастку, дзе ў мінулым годзе была першая група расьлін, а расьліны трэцяй групы—на месцы расьлін другой групы. На трэці год трэба зрабіць таксама. Такім чынам, гной кладзецца на адзін вучастак гароду, а іменна: на той, які аслабаваецца з-пад расьлін першай групы. На сьвежым угнаеньні зьмяшчаюць расьліны першай групы, на другі год ідуць без угнаеньня расьліны другой групы; на трэці год таксама без угнаеньня—расьліны трэцяй групы.

Пры такім севазвароце, папершае, гною выходзіць менш у тры разы; падругое, гной выкарыстоўваецца лепш; патрэцяе, расьліны разьвіваюцца вельмі добра і пачацьвертае, гарод ачышчаецца ад сьмецьця і некаторых грыбных расьлін (капустная кіла).

Пасеў гароднага насеньня

Пасеў лепей за ўсё рабіць радкамі, ён палягчае дагляд за расьлінамі. Высяваецца насеньне ў баразны, глыбіня баразны на лёгкіх глебах павінна быць 1½ вяршкі, а па цяжкіх і вільготных ня больш 1 вяршка. Насеньне капусты, бручкі, рэпы, салаты, радзькі, радысы, гароху, фасолі, бабоў трэба высяваць сухімі. Насеньне гуркоў, гарбузоў, цыбулі, буракоў, моркві, лепей мачыць у вадзе 1-3 дні, каб яны набракі і хутчэй пачалі расьці.

Перш за ўсё трэба высяваць насеньне пятрушкі і моркві. Праз некалькі дзён трэба сеяць буракі, радзьку, радыску, рэпу, салату і інш. расьліны. Яшчэ пазьней высяваецца фасоля. Гуркі і гарбузы трэба высяваць апошнімі.

Як зрабіць капустны рассаднік.

Лепшым месцам для рассадніка лічыцца высокае, сухое і сонечнае месца, якое абаронена з паўночнага і ўсходняга боку будынкамі або плотам. Часта даводзіцца рабіць рассаднік падобны да высокай градкі, бакі якой абкладаюцца дошкамі або бярэньнем. Яшчэ можна рабіць рассаднік на стаўбох. У зямлю трэба ўкапаць 4 моцных стоўбікі і на іх зрабіць падлогу. На памосьце робіцца з дошак або хмызьняку кош (сцрынка). Вышыня рассадніка павінна быць ня больш 2 арш. Як толькі пацяплее, у рассаднік насыпаць добрай дарнёвай зямлі, разраўнаць яе на ўсім рассадніку і заставіць яе на 2-8 дні, каб зямля крыху ўляглася і прагралася сонцам.

Высяваць насеньне лепей у радкі на 2-3 вяршкі адно ад другога і закопваць яго дробнай зямлёй праз рэшата, але ня вельмі глыбока. Калі зямля рассадніка вельмі сухая, то яе зараз-жа трэба паліць вадою.

Як толькі насеньне дасьць па 2 запраўдных лісткі, іх трэба прапалоць так, каб расьлінка ад расьлінкі ў раду сядзела на адлегласьці 2-2 з паловаю вяршкоў. Яшчэ лепей, калі расьліну можна перасадзіць у другі рассаднік. Саджаць трэба ў радкі на 3 вяршкі радок ад радка і па 2 з паловаю вяршкі расьлінка ад расьлінкі. У кожнай расьлінцы пры пасадцы трэба адшчыпнуць кончык карэньчыка на ⅓ яго даўжыні, каб гэтым дапамагчы разьвіцьцю бакавых карэньчыкаў. Зараз-жа за пасевам трэба зрабіць добрую паліўку вадою. Карысна паліваць расаду растворам чылійскай салетры (стаповая лыжка на вядро вады); першую паліўку трэба зрабіць пасьля прапалваньня, або праз 4-5 дзён пасьля пікіроўкі іх; другую—праз тыдзень пасьля першай.

САЮЗНЫЯ НАВІНЫ.

За працаздольнага прадстаўніка

Менскім АК ЛКСМБ разасланы паказаньні ўсім гарадзкім райкомам аб удзеле ў перавыбарчай кампаніі фабзаўмясцкомаў.

Райкомы склікаюць **нарады** сакратароў ячэек і эканомпрацоўнікоў, на якіх абгаварваецца пытаньне аб удзеле моладзі ў гэтай кампаніі.

Вялікі паміны зьвярнуць увагу на падбор дзетарыятнага і працаздольнага кадра прадстаўнікоў моладзі ў ФЗВ.

Вопыт скарыстаць

Мешкругком комсамолу падбіў вынікі дасьвіду дапрызыўнай падрыхтоўкі. Адзначана што **комсамольцы-дапрызыўнікі былі своечасова падрыхтаваны да занятняў на пункце.** Таксама своечасова была арганізована колектыў КСМ. Праца колектыву значна палепшылася ў параўнаньні з мінулай дапрызыўнай падрыхтоўкай і гэта садзейнічала лепшаму выхаваньню запрызыўнікаў.

Перашкаджалі **дрэнныя памешкальныя умовы**, у якіх цельга была добра разгарнуць працу. Назіраліся моманты недысцыплінаванасьці з боку асобных комсамольцаў.

Вопыт апошняй дапрызыўнай падрыхтоўкі будзе скарыстан у далейшай працы ў гэтай галіне.

У каго лепшая эканомпраца?

Рэдакцыя газэты **„Дэр Юнгер Арбэйтэр"** праводзіць конкурс на лепшую пастаноўку эканомпрацы ў месцавой ячэйцы ЛКСМБ. У конкурсе прымаюць удзел 20 месцавых ячэек.

Конкурс даў багаты матэрыял, характарызуючы эканомпрацу месцавых ячэек, эканомічнае станавішча месцавой рабочай моладзі і г. д.

Гэтымі днямі адбудзецца пасяджэньне конкурснай камісіі, якая прысудзіць адзнаку ячэйкі прызам за лепшую пастаноўку эканомічнай працы—радыё прыёмнік.

Ці трэба яго выключыць?

Газэта **„Юнгер Арбэйтэр"** праводзіць зараз на сваіх старонках цікавую дыскусію аб тым, якія адказнасьці павінен падлягаць па сваёй лініі комсамолец, без ведама якога адбылося абрашэньне дзіцяці-сына.

Большасьць удзельнікаў дыскусіі выказваюцца за тое, **што такіх комсамольцаў неабходна выключаць з саюзу.**

За добрага коопэратара!

Для таго, каб стварыць кадр коопэрацыйна-пісьменных комсамольцаў, пры Менскім АК ЛКСМБ у пачатку мая адчыняюцца 6-ці тыднёвыя коопэрацыйныя курсы, разлічаныя на 50 чалавек. На гэтыя курсы, у першую чаргу, будуць прымацца комсамольцы, працуючыя ў коопэратывах (узаўпаважненыя, сябры коопэратыўных камісій) і ўжо пасьля—астатнія жадаючыя. Заняткі на курсах будуць адбывацца два разы ў тыдзень ад сёмароні.

Райкомы павінны вырока павесьціць комсамольцаў аб арганізацыі курсаў, усялякі заахвочыцца, каб на курсы запісалі комсамольцы, працуючыя ў коопэратывах.

Заявы падаюцца праз райком у АПА акругкому. **Тэрмін падачы заявы да 25-га красавіка г. г.**

У тры радкі

○ У ВНУ, рабфаках і тэхнікумах Менску навучаецца сёлета **валя трох тысяч студэнтаў.**

○ **5 тысяч бясплатульных дзяцей** знаходзіцца ў дзіцячых домах БССР.

○ У гэтым годзе адчыняецца ў Менску **вячэрні рабочы унівэрсытэт.**

○ Гурткі фізкультуры на Беларусі ідзіць у сваіх шэрагах **110.000 фізкультурнікаў.**

У гасьцях у пані бюрократыі.

...А ДАЎЖЫНЯ---ВОСЕМ МЭТРАЎ

На што трацяцца дзясяткі тысяч

Ртутным мазь, як адзома, надзвычайна добра дапамагае супроць звычайнага зуду. Але вось, што датычыцца зуду пісацельскага—дык тут навука ніяк нічога ня можа зрабіць... Пэрсідзкі парашок у адзін момант зьнішчае цэлыя арміі клапоў. Але супроць бюрократаў няма ніяк у нас такога пэрсідзкага парашку. Бюрократ жыве сабе-пажывае і займаецца «скрыпкай дзейнасьцю»...

* * *

Наркамсьветы. Самая культурная ўстанова. Але паглядзіце на анкеты гэтай установы... Галава ідзе ходарам!

12 формаў справаздачнасьці па адным толькі організацыйным справам! Дзесяткі тысяч пытаньняў...

Бязумоўна, таварыша, які прапанаваў над гэтымі формамі, яж нот прапыв... Калі мы падлічылі, колькі квадрацікаў у гэтых формах (кожны квадрацік павінен быць запоўнен), дык дажаніліся да ліку... 65 тысяч!!! Вось гэта—так! Гэта, можна сказаць, размах...

Калі сакратар Бабруйскага акрана атрымаў гэтыя формы, ён, напэўна, самлеў... На ўсякім выпадку ён напісаў наступную паперку ўпаўнаважанаму РСІ і ЦКК:

— „У мінулым нучэбным годзе апарат акрана налічваў 5 тэхнічных працаўнікоў... У гэтым-жа годзе працуюць толькі два—я і кіраўнік справамі... Цяпер кіраўнік справамі зрабіўся рэгістратарам, а я... я запаўняю анкеты... Гэта нешта жудаснае—гэтыя анкеты... Даклады адзін на другім—у акрыканком. Гарсавет... І якія ніліки! **Адна справаздача ў Наркамсьветы налічвала 571 граф. 265 аддзелаў, даўжынёю ў 8 мэтраў і весам у 2 з палов. фунты...** Каб запоўніць яе, патрабавалася цэлых 3 **месяцы.** Гэту справаздачу мы складалі па грунце 473 гадавых справаздач асобных школ... Можна сабе ўявіць колькі тут працы... Я з кіраўніком справамі літаральна топімся у паперах... Я прашу зьняць з мяне адказнасьць.

Упаўне праўдзіва, чаму пішуцца такія паперкі. Досыць толькі паглядзець на гэту груду шэрай паперы, каб пераканацца у тым, што сакратар Бабруйскага акрана сапраўды ня можа працаваць... І горш усяго, што гэтыя бясконцыя пытаньні часта пазбаўленыя сэнсу, ствараючы разультатам бюрократычнай [illegible]мі.

Трэба памятаць, што на ўсе гэтыя справаздачнасьці **трацяцца дзясяткі тысяч дзяржаўных грошай.**

* * *

У цэнтрах РСІ можна ўгледзіць шмат прыкладаў такіх вось анкет... Наркамасьветы па часьці справаздачнасьці не адны ў нас. У нашых установах да гэтых часоў нішчо ня зьнішчана канцылярская валакіта.

Трэба задушыць гэту 8-матравую паперовую вужаку!

Мы за:

— **рацыяналізацыю, мэтазгоднасьць і гладзь на пявчох!**

М. Грузінаў.

На трэці паверх

Гав. **Лучонак**, рабочы Беларускага Вандроўнага Тэатру Галубка, — бядняк, мае поўдзесяціны зямлі і даўно марыць наступіць вучыцца на рабфак.

Яшчэ два месяцы таму назад ён сабраў адпаведныя справукі, склаў іх у прасторнай кішэні сьвіткі і напісаў заяву ў рабфак... Ужо быў упэўнен у тым, што з восені г. г. пачне вучыцца. Выпісаў з Масквы «Рабфак на дому» і старанна ўзяўся за навуку.

Але... тут пачынаецца гісторыя.

У праўленьні рабфаку яму адказалі, што патрэбна камандыроўка ад саюзу; Лучонак на заўтра пашоў у саюз. Сакратар саюзу, разглядаўшы заяву, адказаў, што ў гэтым годзе камандыровак ня трэба і яму параіў ісьці ў ЦСПСБ. Ён паслухаўся, а ў ЦСПСБ сказалі, што трэба ісьці ў мясцовы камітэт. Ён зноў паслухаўся, а ў мясцовым камітэце сказалі, што яны нічога ня вязаюць і што трэба ісьці зноў у саюз. Ён зноў пашоў у саюз, але там сказалі... пашэўна чытачу ўжо абрыдла гэта гісторыя і ён хоча ведаць вынікі пахаджэньня Лучонка.

Вынікі? Калі ласка: **Лучонак** яшчэ і зараз ходзіць ад саюзу ў мясцком, ад мясцкому ў рабфак, ад рабфаку ў ЦСПСБ

Мы пытаем: **хто вінават у гэтым? Чаму цягнуць такую валаніту? Праз цэлы год!**

Спачуваючы.

„Дайце валяр'янкі"

Беспрацоўнаму Сэрману, які пражывае на Пролетарскай вуліцы, зрабілася млосна, пачаліся колікі ў жываце і ён самлеў.

Палящелі за дапамогай у пажарную каманду—ня сьмейнеся, там быў лячэбны пункт.

Аказалася, што дапамогу дае цяпер толькі Цэнтральная Рабочая Амбуляторыя.

Звоняць на тэлефону:

— Безадкладна прыяжджайце! Чалавек намірае...

А адтуль халодны, спакойны голас:

— Дайце валяр'янкі...

У адказ на гэта крык:

— Вам гаворыць, што чалавек самлеў, ён хворы, ён з хвіліны на хвіліну можа памерці...

І зноў халодны голас прапануе прыбегчы да дапачогі валяр'янкі.

Пасьля доўгіх крыкаў і сьлёз удалося ўламіць доктара Бэрмана, каб ён паехаў паглядзець хворага.

Паехалі. Беспрацоўны Сэрман ня мог устаць. Аказалася, што гэта быў востры прыпадак апендыцыту.

— Павінна ў такіх выпадках выяжджаць хуткая дапамога?—запіталіся у Бэрмана.

— Бязумоўна,—быў адказ.

Але можа ён памыляецца? Тады трэба «даць яму валяр'янкі»...

А. Каліта.

Аўтамашына №...

Ясьць у Менску палата мер і вагаў. Звычайная цеплячкая ўстанова з вялікім штатам. Надумаў загадчык палаты набыць аўтамашыну, ня гледзячы на тое, што яна **ўстанове зусім не патрэбна.**

Ясна, што аўтамобіль купілі (дарэчы ня ніхто ня ведае), ясна, што нанялі механіка (яна сама ня едзе), ясна, што адбудавалі гараж (ня будзе ж яна мокнуць), ясна, што нанялі вартаўніка (а што калі яна ўцячэ?) і ясна, што тут плакалі казённыя рубельчыкі...

А між тым, машыну скарыстоўваюць ўсяго дзьве гадзіны ў дзень, а ў астатні час яна возіць «зара» па гораду.

Таварыш загадчык! Вы—майстар вылічаць. Калі ласка, падлічыце нам, колькі грошай патрэбна на ўтрымальне машыны і наколькі яна патрэбна?

Пешы.

У нас зьніжаны цэны

(Гарнаўскае спажывецкае таварыства «Селянін», Чэрвенскага раёну, Меншчына)

Наш коопэратыў пачаў значна зьніжаць цэны акаль што на ўсе тавары, якія патрэбны селяніну. Напрыклад, соль была 90 к. пуд., стала 66 к., жалеза было фунт 9 к., стала 8 к., цукер быў 33 капейкі фунт стаў 29 к., махорка была 7 кап. асьмушка, стала 6 з пал., мануфактура падзешавела на 5 проц. і шмат іншых тавараў стала—значна дзешавей. Сяляне, бачачы гэту справу, гавораць **«вось гэта добра, цяпер усім трэба ўступаць у пайшчыні, каб мацнела коопэрацыя, тады яшчэ стане дзешавей».**

Організуем масавы турызм

Віцебскім АК ЛКСМБ сумесна з акрсаветам фізкультуры гэтымі днямі была наладжана нарада па пытаньню організацыі масавага турызму моладзі. На нарадзе прысутнічала звыш 50 чалавек. Гаварылі аб тым, што далёкіх экскурсый нам організоўваць ня трэба, а лепей зьнішча вывучаньнем гораду Віцебску і яго наколіц, другія знаходзілі, што ствараць турызм з краязнаўчым ухілам нельга таму, што наша моладзь не дарасла да гэтага. (!?) што лепей «любавацца прыродай».

У асноўным у спрэчках даваліся дзельныя прапановы. Так гаварылі аб тым, каб скарыстаць раку Дзьвіну для турызму, прасунуць турызм у школы, пішарскія атрады і г. д.

Зьвернута увага на тое, каб з турызму не арабілі «брадзяжніцтва». Каб папярэдзіць гэта, трэба правесьці падрыхтоўчую кампанію, добра растлумачыць задачы турызму. Вынікіася, што **шмат комсамольцаў Віцебскай акругі прымуць удзел у майскай экскурсыі, організаванай газэтай «Чырвоная Зьмена». З аднаго толькі Сураскага раёну ў Ленінград паедуць 70 чалавек.**

Нарада ўхваліла організаваць на прадпрыемствах гурткі турыстых, а для кіраўніцтва ўсей гэтай працай пры АК ЛКСМБ стварыць бюро турыстых. Былі на нарадзе і так званыя «турыскія пасьмістыя», якія потым організавалі... «масавы турызм» з нарады.

М. Таўбэ.

Што даюць нашы школы?

Заняткі на ўсіх тэхнікумах, профшколах і школах ФЗВ канчаюцца памі 16—20 мая. Праца выпускных камісій і пераводныя залікі скончацца да 7-га чэрвеня.

При ўсіх тэхнікумах, профшколах і школах ФЗВ утвараюцца спэцыяльныя камісіі па правядзеньню выпуску вучняў у складзе: загадчыка школы ці тэхнікуму, аднаго выкладчыка па спэцыяльным прадметам, прадстаўніку Акрана, адпаведнага саюзу і ЛКСМБ.

Да часу выпуску прыстасоўваецца справаздачная кампанія канчаючых школы ФЗВ, профшколы і тэхнікумы перад масцкомам касьвіцтвам. Кампанія будзе праходзіць пад лозунгамі популярызацыі і паширэньня профтэхасьвіты.

Будуць організаваны спэцыяльныя выпускныя вечары і выстаўкі асьвятляючыя працу вучняў.

АДКАЗЫ ЧЫТАЧАМ.

ЮЗЬВІЧЕВІЧУ (№ 900) Райком ЛКСМБ можа кажнага комсамольца перакінуць для працы ў другую ячэйку. Калі-ж ты дзівіш, што гэта можа пашкодзіць твае гаспадарцы, дык падай заяву ў акругком.

ГАРОШКАВУ (№ 901) Вучні семігодкі пры паступленьні ў тэхнікум павінны трымаць экзамін.

Р. М. (№ 902) Кандыдат, які пераведзены ў сябры КСМ, павінен таксама мець дзесяцічыцелаў.

КІМОВІЧУ (№ 903) Не абавязаны, калі правадыр атраду ўваходзіў у вучком.

КОМСАМОЛЬЦУ (№ 904) і спі дакументаў можна зьвярыць у канцэляры Наркаўдзі ў Ракіўнянноме.

Апавяшчэньні

Менакругкому ЛКСМБ

30-га красавіка 1927 году а 6-й гадзіне вечара, у памяшканьні клюбу „КІМ" Менакругком ЛКСМБ склікае нараду актыву выпускорчых ячэек з наступнай павесткай дня:

1) Даклады ячэек заводу „Энергія", МШВ і заводу дрэнапрацоўчыпкаў. 2) Аб удзеле комсамольцаў у працы па рацыяналізацыі выпускорчасьці. 3) Інформацыя аб усебеларускім конкурсе.

На нараду выклікаюцца: **усе сябры і кандыдаты бюро выпускорчых ячэек, прадстаўнікі ў фабзаўмясцкомы і ЦП Профаюзаў.**

* * *

У суботу 16-га красавіка, а 6-й гадзіне вечара, у клюбе „КІМ" адбудзецца першая **вузлавая конфэрэнцыя чыгуначнай рабочай моладзі гораду Менску з наступнай абвесткай дня:**

1) Даклад аб праце вучпрофсаюзу сярэдзі рабочай моладзі Заходняй чыгуначы. 2) Даклад аб становішчы школы МШВ МВБ чыгуначы. 3) Далейшая эканомічная і культурная праца.

Дэлегаты на конфэрэнцыю атрымоўваюць мандаты ў вучпрофсаюзе.

ЗГУБЛЕНЫ.

— Часовае пасьведчаньне за № 667, выд. Мен. АК ЛКСМБ Сьвірыду.

— Кандыдацкая картка за № 627, выд. Мен. АК ЛКСМБ Авіоку.

— Сяброўскі білет за № 42829, выд. Мен. АК ЛКСМБ Іванову.

— Часовае пасьведчаньне за № 158, выд. Мен. АК ЛКСМБ т. В. Куніцкаму.

— Часовае пасьведчаньне, выд. Мен. АК ЛКСМБ т. Эд. Галубку.

— Сяброўскі білет № 2250, выд. Слуц. АК ЛКСМБ т. Р. Казлу.

— Сяброўскі білет № 34995 выд. Слуц. АК ЛКСМБ т. Я. Радзюкевічу.

Чатыры гадзіны

На вечары бэтговэнскай музыкі

Слухаюць...

Перш-нае, што трэба адзначыць, гэта тое, што ў залі былі ўсяго дзьве-тры лысіны. Астатнія, апы гублялісь сярох віхрастых галоў, касынак і кепак...

Падрутое—была цішыня. Цудоўная для такой аўдыторыі цішыня! Бо мы ведаем, як «ціха» бывае на нашых сходах, вечарох спайкі і пасяджэньнях. А тут 4 гадзіны, бяз усякіх папярэджваньняў і просьб іспанала самая строгая і самая сьвядомая дысцыпліна... На чатыры гадзіны гэтыя хлопцы і дзячаты зліліся з сумнымі акордамі родных сонат, варыяцыямі скрыпкі, віхрам оркестру. І хто можа цяпер сказаць, што сур'ёзная музыка не патрэбна нашай моладзі? Хто можа сказаць гэта, пасьля таго, як у клюбе імя Карла Маркса сотні менскай рабочай і вучнёўскай моладзі так уважліва, так сур'ёзна і з такім захапленьнем праслухала Бэтговэнскі концэрт?

Калі «Чырвоная Зьмена» знаёмілася аб організацыі гэю вечару Бэтговэнскай музыкі для моладзі, многія папярэджвалі, што тут будзе правал.—Многія казалі, што «наша моладзь ня любіць концэрты ні-бы што небудзь пялячэй».

Жыцьцё паказала іншае.

Вечар Бэтговэнскай музыкі, які адбыўся ў аўторак, 12-га красавіка, бязумоўна, прашоў з вялікім посьпехам.

Концэрт быў ня звычайны. Тут не сабраліся для таго, каб уславіцца прыгожымі звукамі, пабачыць знаёмых разыйціся з лёгкім сэрцам... Не. Гэта была сапраўдная спатканьне з Людвікам ван-БЭТГОВЭНАМ, гэта была сур'ёзная глыбокае знаёмства з яго геніяльнымі творамі.

Правільную установку вечару з самага пачатку даў тав. Дрэйзін. У сваім вельмі цікавым уступным слове ён абмалёўваў жыцьцё композытара, гаварыў аб яго творчасьці і тых гістарычных умовах, якія гэту творчасьць угадавалі.

Маленькі, провінцыяльны Бон, дзе робіць свае першыя кроці Людвік, яго дзіцячыя пакуты, знаёмства з ідэямі французкай революцыі, прысад у Вену, знаёмства з буйнейшымі музыкамі таго часу, варожыя адносіны да арыстократыі, бурная, плядавітая творчасьць, перамогі і паражэньні, затым перыод глухаты, адзіноцтва і стварэньня найвялікшых твораў усіх часоў,—усе гэта прахадзіла перад вачыма слухачоў.

І калі пачаўся концэрт, аўдыторыя была падрыхтавана і магла ўжо лепш унікаць у тайны музычных сымпаніяў...

У адзяленьні камернай музыкі асабліва спадабалася Лунная соната і квартэт. А статныя нумары таксама сустрэлі вельмі добра, але тыя былі больш зразумелы, больш блізкі.

Выступленьне сымфонычнага оркестру таксама прашло надзвычайна ўдала.

Студэнты Беларускага музтэхнікуму паказалі сябе малайцамі.

Ю. Дрэйзін.

Аб тых чатырох гадзінах, якія яна правяла ў аўторак у клюбе Карла Маркса, наша моладзь ня будзе шкадаваць. Бо гэтыя чатыры гадзіны многае далі і аб многім сказалі.

МІЮ.

Адказныя рэдактары { А. БАРАНЬНІКАЎ. А. НУРЦІК.

Галоўлітбел № 24867, Менск. 2 друкарня БДВ.